

IKT. SZ.: KLIK031198003/00322-8/2025
ÜGYINTÉZŐ: BALÁZSNÉ VÁLYOGOS ANIKÓ
ÜGYINTÉZÉS HELYE, IDEJE: DEBRECEN, 2025.01.21.

DEBRECENI FAZEKAS MIHÁLY GIMNÁZIUM

ESÉLYEGYENLŐSÉGI TERV

A SZERVEZETI ÉS MŰKÖDÉSI SZABÁLYZAT
8. sz. függeléke

OM azonosító kód: 031198

Székhelye: Debrecen
Cím: 4024 Debrecen, Hatvan u. 44.
Telefon: (52)535-372, (52)413-758
Fax: (52)413-758
E-mail: fazekas.gimn@fazekas-debr.edu.hu

Elfogadva: 2025. január 21.
Hatálybalépés ideje: 2025. január 22.
Visszavonásig érvényes!

TARTALOMJEGYZÉK

1. A DOKUMENTUM JOGSZABÁLYI HÁTTERE	3
2. ÁLTALÁNOS ELVEK.....	3
3. ÁLTALÁNOS CÉLOK:	5
4. AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGI TERVVEL ÖSSZEFÜGGŐ INTÉZMÉNYI DOKUMENTUMAINK:	5
5. AZ EGYENLŐ BÁNÁSMÓD ALANYAI.....	5
6. HELYZETELEMZÉS	6
7. INTÉZMÉNYI INTÉZKEDÉSI TERV	8
8. INTÉZMÉNYI ÉS SZERVEZETI EGYÜTTMŰKÖDÉS	9
9. KÖTELEZETTSÉGEK, FELELŐSSÉGEK	9
10. AZ ÉRINTETT TANULÓK FELMÉRÉSE, NYOMON KÖVETÉSE	10
11. ZÁRÓRENDELKEZÉS.....	10

1. A DOKUMENTUM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

- A Magyar Köztársaság Alkotmánya
- A 2011. évi CXCV. tv. a nemzeti köznevelésről
- Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról (Ebkvtv.) szóló 2003. évi CXXV. tv.
- 1993. évi III. tv. a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

2. ÁLTALÁNOS ELVEK

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. tv. alapvetően rögzíti, hogy minden ember elidegeníthetetlen joga, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, semmilyen módon hátrányos megkülönböztetés ne érhesse.

Az egyenlő bánásmód a diszkrimináció tilalmát, vagyis a hátrányos megkülönböztetéstől mentes élethez való jog garantálását jelenti.

A diszkrimináció az érintett jogok élvezetével összefüggésben alkalmazott önkényes és jogellenes különbségtétel. A diszkrimináció fogalma három elemet rejt magában:

- a. a megkülönböztető intézkedés negatív hatással van az érintett személyre,
- b. ez a negatív hatás a különbségtételből ered,
- c. a különbségtétel ésszerűtlen, azaz objektíve nem indokolható.

ESÉLYEGYENLŐSÉG:

mindazon jogi és nem jogi eszközök, amelyek azt a célt szolgálják, hogy mindenki egyenlő eséllyel érvényesülhessen az élet legkülönbözőbb területein, de legalábbis csökkenjenek a hátrányok.

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés: az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt: neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékosága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, családi állapota, anyasága, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása, vagyoni helyzete, foglalkoztatási jogviszonyának jellege, érdekképviselői szervhez való tartozása, valamint egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.

Közvetett hátrányos megkülönböztetés: az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő látszólag az egyenlő bánásmód következményeinek megfelelő rendelkezés, amely a fentebb meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat más, összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányos helyzetbe hoz.

A zaklatás: az az emberi méltóságot sértő magatartás, amely az érintett személynek az Ebktv tv. 8.§-ban meghatározott tulajdonságával függ össze, és célja vagy hatása valamely személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegényítő vagy támadó környezet kialakítása.

A jogellenes elkülönítés: az a magatartás, amely az Ebktv tv. 8.§-ban meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy személyek csoportját másoktól – tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül – elkülönít.

A megtorlás: az a magatartás, amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító vagy eljárásban közreműködő személlyel szemben ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul vagy azzal fenyeget.

3. ÁLTALÁNOS CÉLOK:

- megkülönböztetés tilalma
- az emberi méltóság tiszteletben tartása
- partneri kapcsolat, együttműködés
- társadalmi szolidaritás
- méltányos és rugalmas bánásmód.

4. AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGI TERVVEL ÖSSZEFÜGGŐ INTÉZMÉNYI DOKUMENTUMAINK:

- a. Pedagógiai Program: Nevelési program és Helyi Tanterv
- b. Szervezeti és Működési Szabályzat
- c. Házirend

5. AZ EGYENLŐ BÁNÁSMÓD ALANYAI

Sajátos nevelési igényű (SNI) tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a.) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulás esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd, b.) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) tanuló

Hátrányos helyzetű (HH) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek (fiatal felnőtt), aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba-fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba-fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba-fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba-fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szociális törvény. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű (HHH)

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti a)–c) pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

6. HELYZETELEMZÉS

A helyzetelemzés célja, hogy feltárja, kik azok a tanulók, akik valamilyen szempontból hátrányos helyzetben vannak, vagy külön odafigyelés szükséges ahhoz, hogy ugyanazokban a javakban részesüljenek, ugyanazokat a jogokat élvezhessék, illetve megkapják a nekik megfelelő bánásmódot bármilyen megkülönböztetés nélkül. Mivel a körülmények folyamatosan változhatnak, az iskolába évente új tanulók érkeznek, a helyzetelemzést minden tanév elején el kell végezni, és a kapott adatok alapján elkészíteni az aktuális cselekvési programot.

Az évenkénti felmérés, felderítés módja folyamatos kapcsolattartást igényel az érintett szakemberek között. Az iskola pedagógusai, az iskolaorvos, a védőnő és az iskolapszichológus közreműködnek a tanulók veszélyeztetettségének felderítésében, megelőzésében és megszüntetésében.

Az iskola gyermekvédelmi ügyekért felelős igazgatóhelyettese, osztályfőnökei együttműködnek a gyermekjóléti szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel, hatóságokkal.

Ha a tanulókat veszélyeztető okokat az iskola pedagógiai eszközökkel, illetve az iskolapszichológus vagy az iskolai szociális segítő segítségével nem tudja megszüntetni, segítséget kérünk a gyermekjóléti szolgálattól, illetve pl. pszichiátriai szakorvosi vizsgálatot javasolunk a diáknak.

A gyermekvédelmi ügyekért felelős igazgatóhelyettest a szülők és a tanulók előzetesen egyeztetett időpontban felkereshetik. A gyermek- és ifjúságvédelmi ügyekért felelős igazgatóhelyettes feladatait részletesen tartalmazza a munkaköri leírása. Az iskolapszichológushoz, iskolai szociális segítőhöz előre egyeztetett időpontban mehetnek a diákok és szükség szerint a szülők. Az iskolapszichológus feladatait részletesen tartalmazza a munkaköri leírása.

Az iskola és az iskola-egészségügyi szolgáltatást végzők kapcsolata: az egészségügyi ellátást minden évben, a védőnő segítségével az iskolaorvos látja el, előzetesen egyeztetett terv alapján. Ezen idő alatt végzik el a szükséges vizsgálatokat, oltásokat, szűréseket, valamint az adminisztrációt. Az iskolaorvos szükség esetén szakorvoshoz irányítja a tanulót, és folyamatosan figyeli, hogy a javasolt terápiák hogyan valósulnak meg.

Az orvos vagy a védőnő felhívja az osztályfőnök és a gyermekvédelmi ügyekért felelős igazgatóhelyettes figyelmét a tanuló állapotában, illetve családjában észlelt változásokra.

Az iskolaorvos tájékoztatást ad az intézmény vezetőségének a testnevelés alóli felmentésre, gyógy-illetve könnyített testnevelésre utalt diákokról.

7. INTÉZMÉNYI INTÉZKEDÉSI TERV

Intézkedési tervünk célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregáció mentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűztük ki az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósulását a hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során:

- felvételi, beiratkozás
- tanítás, ismeretközvetítés
- egyéni fejlesztés, tehetséggondozás
- értékelés
- fegyelmezés, büntetés
- pályaaorientáció, továbbtanulás
- kapcsolattartás a szülőkkel.

Az iskolában legnagyobb szerepe van a tanulási esélyegyenlőség segítésének. E tevékenység első lépése mindenképpen a tanulási kudarc, a lemaradás okának felderítése. Ez elsősorban az egy osztályban tanító pedagógus-közösség feladata.

A szaktanárok egymással, az osztályfőnökkel és az iskolapszichológussal folytatott folyamatos konzultációja során kiderül, hogy kik az érintett tanulók. A félévi és év végi osztályértekezletek pedig nagyobb egységenként tekintik át a tanulmányi helyzetet.

A lemaradás, kudarc oka többféle lehet. Ilyen okok a következők:

- A tanuló **nem találta meg a megfelelő tanulási módszert**. Ez legfőképpen a gimnáziumi tanulmányok első évében fordulhat elő. A szaktanár szerepe ilyenkor nagyon fontos, aki a szülő bevonásával vezeti rá a tanulót a jó módszerre.

Sok esetben a **beilleszkedési nehézségek** (iskolában, kollégiumban) okozzák a lemaradást. Ilyenkor van szükség a szaktanár, az osztályfőnök, az iskolapszichológus, esetleg a gyermekvédelmi szakember közös segítségére.

- Adódhat olyan helyzet is, amikor a **tanulási kudarc okának kiderítését szakemberre kell bízni** (nevelési tanácsadó, szakértői bizottság).
- Tanulási lemaradás adódhat a **tanuló hosszabb hiányzása** esetén is.
- A **családi élet bonyodalmai** szintén közrejátszhatnak a tanulási kudarcokban. Ennek kezelése az iskolapszichológusra, illetve külső szakemberre tartozik.
- A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók felzárkóztatási programját külön féléves tervként készítjük el.

8. INTÉZMÉNYI ÉS SZERVEZETI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Szervezetek, intézmények	Együttműködés jellege	
	rendszeres	alkalmi
Iskolaorvos, védőnő	X	
Iskolapszichológus	X	
Szülői szervezet		X
Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat		X
Iskolai szociális segítő	X	
Jegyzők		X
Rendőrség		X

9. KÖTELEZETTSÉGEK, FELELŐSÉGEK

Az intézmény vezetője felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára **elérhető legyen** az iskola más dokumentumaival együtt az esélyegyenlőségi intézkedési terv is. Ismerjék és kövessék az ebben foglaltakat. Fontos annak biztosítása, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az intézkedési terv végrehajtásához. Az intézményvezető felel azért, hogy az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben a szükséges lépéseket megtegye.

A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkrimináció mentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítse. A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje az esélyegyenlőségi tervben foglaltakat; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt.

Azonnali beavatkozást igényel:

- minden olyan helyzet, ami a hatályos törvénynek nem megfelelő (különös tekintettel az 1993. évi LXXIX tv. a Közoktatásról, az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. tv. rendelkezéseire).
- Ha igazolódik, hogy az intézmény nyújtotta bármely oktatási szolgáltatáshoz nem biztosított az egyenlő hozzáférést a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók részére.

10. AZ ÉRINTETT TANULÓK FELMÉRÉSE, NYOMON KÖVETÉSE

- az RGYK kedvezményre jogosult, HH és a HHH tanulók folyamatos nyomon követése
- az SNI, BTMN diákok folyamatos nyomon követése
- a HH és HHH tanulókat segítő intézkedések megtétele
- innovatív pedagógiai módszerek alkalmazása a SNI, BTMN és HH valamint a HHH tanulók felzárkóztatása érdekében
- az iskolán belüli szakemberekkel való folyamatos kapcsolattartás
- a tanév eleji esélyegyenlőségi helyzetelemzés adatainak frissítése
- külső szervezetekkel való kapcsolattartás.

11. ZÁRÓRENDELKEZÉS

A dokumentum visszavonásig érvényes.